

VASTAKUORIUTUNEIDEN POIKASTEN ISTUTTAMINEN HAPPIPAKKAUKSISSA

Vastakuoriutuneiden poikasten istuttaminen on mäti-istutusten tavoin helppoa. Viljelylaitoksella tehdyissä happipakkausissa poikaset kestävät kuljetuksen istutuskohdalle ja istutuksen on tapahduttava saman vuorokauden kuluessa.



Istutusajankohta on touko-kesäkuun vaihteessa. Kaksinkertaisesta muovista koostuva happipakkaus asetetaan jokeen, jonka jälkeen mitataan sekä pakkauksen, että jokiveden lämpötila. Mikäli lämpötilaero on useita asteita, joudutaan pakkauksen veden lämpötilaa tasaamaan pitämällä pakkausta rantavedessä riittävän aikaa ennen poikasten vapauttamista. Poikaset vapautetaan tekeillä vedessä olevaan pakkaukseen viilto.

Poikaset tulee istuttaa paikkaan, jossa ne pääsevät nopeasti kivien tai soraikon suojaan. Sopiva virtausnopeus on noin 0,5 m/s. Sopivia paikkoja istutukseen ovat esimerkiksi koskien ja virtapaikkojen niskat.

YHTEYSTIETOJA

Mädin ja pienpoikasten hankinta

Rautalammen reitin (Kymijoen valuma-alue) järvitaimenkanta;

- **Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos**
Laukaan kalanviljelylaitos – viljelytoiminta
Vilppulantie 415, 41340 Laukaa, puh. 0295 301 000
- **Savon Taimen Oy**
Äijäniementie 7
77700 Rautalampi, puh. 017 767 6300

Vuoksen vesistön järvitaimenkanta;

- **Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos**
Saimaan kalantutkimus ja vesiviljely – viljelytoiminta
Laasalantie 9, 58175 Enonkoski, puh. 0295 301 000
- **Savon Taimen Oy**
Äijäniementie 7
77700 Rautalampi, puh. 017 767 6300

Lisätietoja mätirasioiden hankinnasta ja istuttamisesta

Etelä-Savon ELY-keskus, kalatalousryhmä

Jääkärintie 14, 50100 Mikkeli

Kalastusbiologi Lasse Hyytinen, puh. 0295 024 041

Kalatalousasiantuntija Seppo Reponen,
puh. 0295 024 078

Etelä-Savon kalatalouskeskus ry

Toiminnanjohtaja Rauno Jaatinen, puh. 0400 277 688

Mikonkatu 5, 50100 Mikkeli

Kalatalousneuvoja Harry Härkönen, puh. 0400 185 139

Kirkkokatu 9, 57100 Savonlinna

www.ely-keskus.fi



Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus



Istuta taimen kotijokeen!

- kalakantojen ja
kalastajien hyödyksi!



ETELÄ-SAVON
MAAKUNTALIITTO



Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

JÄRVITAIMEN

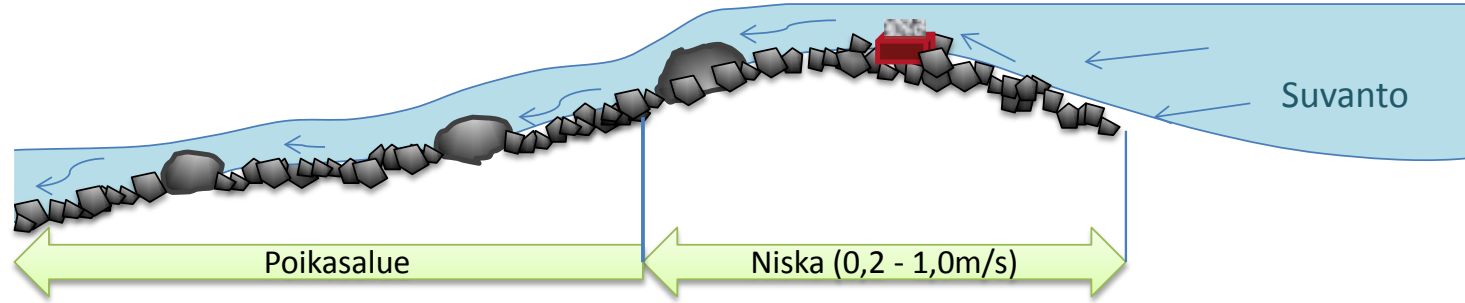
Luonnossa lisääntyvä järvitaimen on tällä hetkellä erittäin uhanalainen kaikissa napapiirin eteläpuolisissa vesistöissä. Nykyisin suurin osa taimenista istutetaan järvialueille vaelluspoikasina, joiden hakeutuminen lisääntymisalueille on vähäistä, eikä kalojen luontainen elinkierto toteudu.

Etelä-Savossa vuonna 2011 käynnistynyt EU:n osarahoitteinen kestävä kalastuksen ja luontomatkailun kehittämishanke on istuttanut mätiä sadoissa mätirasioissa ja tuhansia vastakuoriutuneita taimenen poikasasia maakunnan virtavesiin vuosina 2012 ja 2013. Tavoitteena on ollut palauttaa ja vahvistaa hävinneitä ja heikentyneitä luonnonvaraisia taimenkantoja Kymijoen ja Vuoksen vesistöalueille.

Luontaisen lisääntymisen elvyttämisen edellytys on, että taimen istutetaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa sen elinkiertoa. Tällä tavoin istutettu taimen leimaantuu paremmin istutuspaikkaan, jonne se hakeutuu lisääntymään järvivaelluksen jälkeen. Soveltuvia istutusmenetelmiä ovat mäti- ja pienpoikasistutukset.



Kuvat 1 ja 2. Taimen voidaan istuttaa jokeen mätinä tai pienpoikasina.

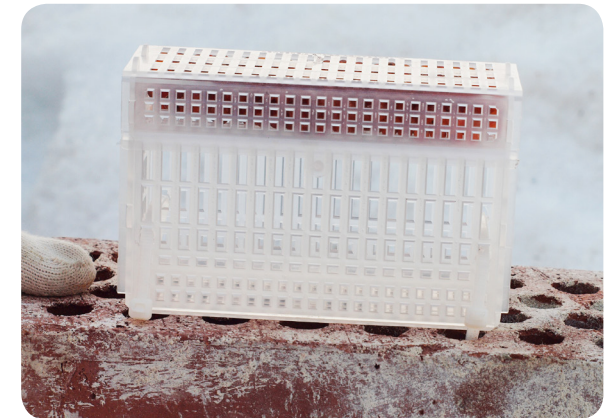


MÄDIN ISTUTTAMINEN RASIOISSA

Mäti pakataan viljelylaitoksilla styrox-laatikoihin tai happipakkauksiin, joista mäti on helppo annostella istutuskohteella rasioihin esimerkiksi mittalusikalla. Rasioiden kuljettamiseen kannattaa käyttää kylmälaukkuja.



Mädin istuttaminen on helpointa siihen tarkoitukseen suunnitelluissa rasioissa, jotka kiinnitetään nippusiteillä esimerkiksi reikätiileen. Tiili asetetaan kosken pohjalle. Rasia peitetään karkealla kiviaineksella, niin että veden virtaus pääsee virtaamaan rasian läpi. Näin saadaan mäti suojaan valolta ja sen hapen saanti sekä aineenvaihdunta ovat turvattuina.



Sopivia istutuspaikkoja ovat kiivaampien virtapaikkojen niskat. Suurten kivien taakse rasioita ei tule laittaa, sillä kiven takana oleva pyörrevirtaus kerää kiintoainesta ja rasiat saattavat tukkeutua.

Mädin istutusajankohta ajoittuu maaliskuun lopulle ennen kevättulvia. Rasiaan mahtuu 1 – 1,3 desilitraa mätiä, joka tarkoittaa noin 700 – 900 mätimunaa. Mäti sijoitetaan kaksikammioisen rasian yläpuoleiseen kammioon, josta kuoriutuneet poikaset laskeutuvat kuoriutumisen jälkeen alapuoleiseen kammioon. Rasia suojaa poikasasia siihen asti, kunnes ne vahvistuvat ja uivat vapauteen toukokuussa.